

NA DEN DUITSCHEN INVAL.

Precies, zooals men het verwachten kon, is het geschied. Zonder voorafgaand ultimatum, zonder oorlogsverklaring is het Duitse leger ons land binnengevallen. In het holst van den nacht stortten de Duitse luchteskaders zich op onze vliegvelden en brandden de Duitse tanks en vlammenwerpers onze grensversterkingen plat. Een paar uur later rolde de Duitse wals over Groningen, Gelderland en Brabant, dood en verderf brengend over de vreedzame bevolking, die wreed wakker geschud werd uit het argelooze neutraliteitsslaapje, waarin het kabinet De Geer haar sinds September 1939 gewiegd en gesust had.

In dezen nacht van den 9den op den 10den Mei werd plotseling duidelijk, dat de gevoerde neutraliteitspolitiek een ondoelmatig middel was geweest om het land buiten den oorlog te houden en het te behoeden voor een Duitse inval. Deze politiek was gebaseerd op de illusie, dat het land door voorzichtig laveeren, door een pijnlijk nauwgezette afzijdigheid en door het vermijden van aanstoot, onzijdig zou kunnen blijven. Deze illusie was een ernstige miskenning van doel en inzet van den huidige oorlog. De strijd gaat in de eerste plaats om de hegemonie in Europa en in een verder stadium om de wereldheerschappij. Waarom zou Duitsland, dat naar deze wereldheerschappij streeft, ons land daarbij buiten geding laten? Tot een dergelijke veronderstelling was te minder reden, omdat ons land en België het aangewezen en natuurlijke doormarschgebied zijn voor een Duitse leger, dat om de Maginotlinie heen Frankrijk wilde binnenvallen. Daarom stond het bij voorbaat vast, dat Duitsland onze neutraliteit nooit zou eerbiedigen, ondanks alle plechtige verzekeringen en heilige beloften, die men in de Wilhelmstrasse over deze kwestie placht af te leggen. De paniek van 11 November 1939 en de crisis van 14 Januari van dit jaar waren reeds een gevolg van het toen te Berlijn bestaande voornemen Nederland en België binnen te rukken. Alleen de ongunstige weersomstandigheden hebben ons toen gered. Maar dit was slechts uitstel en geen afstel.

Dat bleek den 10den Mei. De gevolgen van de ongelukzalige neutraliteitspolitiek kwamen toen aan het licht. Men had opzettelijk nagelaten de noodzakelijke coördinatie tusschen het Belgische en Nederlandsche verdedigingssysteem tot stand te brengen, zoodat b.v. onze Peeldivisie in de lucht kwam te hangen en de Nederlandsche troepen, die uit Limburg terugweken en achter de Maas op Belgisch gebied dekking zochten, op sommige punten door de Belgen beschoten werden. Tegenover den grondig voorbereiden aanval van het Duitse leger moest een geïmproviseerde Belgisch-Nederlandsche samenwerking gesteld worden, waarvan natuurlijk zoo goed als niets terecht kwam. De Belgisch-Nederlandsche coördinatie had op z'n laatst in September 1939 geregeld moeten worden, maar de dierbare neutraliteitsficties, die men in Den Haag koesterde, waren hiervoor een onoverkomenlijke belemmering.

Samenwerking met onze natuurlijke bondgenooten tegen de Duitse bedreiging, namelijk Frankrijk en Engeland, was evenmin gezocht. Men had integendeel alles opzettelijk verzuimd, wat een snelle hulpverlening van die zijde had kunnen bevorderen, alles terwille van het neutraliteitsmisverstand. Toen de nood aan den man kwam, moest de geallieerde hulp dan ook geïmproviseerd worden. Was het een wonder, dat deze improvisaties faalden tegenover de perfecte Duitse legerorganisatie, waarvan men wist dat zij sinds 1933 voorbereid was op dezen slag? Weliswaar verschenen er den 10den Mei - op het dringende verzoek om hulp uit Den Haag - reeds Fransche troepen in Noord-Brabant en Zeeuwsch-Vlaanderen, waar nota bene het transport naar Walcheren met een ongelukkige veerpont moest geschieden. Denzelfden dag reeds verschenen er ook tientallen Britsche vliegtuigen boven ons land, maar ook deze hulp - die weliswaar op sommige plaatsen zeer effectief is geweest - kon door gebrek aan voorbereiding niet den gewenschten omvang nemen. De veiligheid des lands was opgeofferd aan de illusie der neutraliteit.

In vijf dagen tijd was het pleit beslist. Want behalve de bittere gevolgen van het gevoerde buitenlandsch beleid moesten wij de consequenties van de verwaarloozing onzer bewapening ondergaan.

Een volk van acht millioen zielen kan zonder twijfel een leger van 800.000 man op de been brengen. Wij hadden echter slechts 400.000 man.

Zware grensforten hadden we in het geheel niet. Daarvoor had men het geld nooit beschikbaar willen stellen. Toen prof. Goudriaan vijf jaar geleden voorstelde een Maginotlinie langs onze Duitsche grens te bouwen, lachte men hem uit. De regenten, de bankiers en het patriciaat, die hielden van ouds de lakens uitdeelden, weigerden de noodzakelijke millioenen voor dit doel uit te trekken.

Vliegtuigen waren er evenmin. Naar schatting hadden we een kleine 400 toestellen, maar nauwelijks 15 % hiervan was van voldoende kwaliteit om den strijd tegen de Heinkels en Messerschmitts te kunnen aanbinden. De rest bestond uit oude houten kisten, die nauwelijks 200 kilometer per uur haalden en de dappere kerels, die er mee de lucht in gestuurd werden gingen een zekeren dood tegemoet. In Fokker en Koolhoven bezaten we niettemin twee moderne vliegtuigbouwers. Wanneer men hun fabrieken intijds samengevoegd en het noodige kapitaal voor massaproductie geïnvesteerd had, dan hadden wij in Mei zeker een 2000 eerste klas toestellen tegen den Duitschen invaller in het vuur kunnen brengen. Maar dit alles was verzuimd. De schrielheid van onze rijke standen was de oorzaak.

De overige luchtverdediging was even miserabel. Er was een schreeuwend tekort aan luchtafweergeschut. Verdienstelijke vaderlanders, die het gevaar reeds lang zagen aankomen, hebben indertijd in verschillende plaatsen geldinzamelingen gehouden voor den aankoop van luchtafweerbatterijen. Maar het geld kwam slechts traag en onvoldoende binnen. De krententellers hielden hun toonbanklade dicht en in de hoofdstad des lands b.v., waar ongeveer honderd millionnaires wonen, moest men meer dan een jaar lang bedelen om een millioen bijeen te krijgen; er moest zelfs een reclamebureau aan te pas komen om het publiek ertoe te brengen in den zak te tasten en toen er ten langen leste met ontzaglijk veel moeite 900.000 gulden verzameld was, heeft het gemeentebestuur de ontbrekende duizendjes er in godsnaam zelf nog maar bijgelegd. Als ik me niet vergis, waren de batterijen er nog niet allemaal, toen de eskaders van Hermann Goering boven de stad ronkten...

Tanks hadden we heelemaal niet. Men beweerde steeds, dat die hier te lande met het oog op de bodemgesteldheid niet te gebruiken waren. De Duitsche inval heeft de onjuistheid van die bewering voldoende aangetoond. Anti-tankgeschut was er lang niet voldoende. In Limburg b.v. stonden op een grensstrook van vier kilometer lengte slechts twee anti-tankkanonnen opgesteld. Tegen de Duitsche tank-tactiek, die men toch uit den oorlog in Polen had kunnen leeren kennen, konden dergelijke formaties slechts de uitwerking van een kinderpistooltje hebben.

Het eenige, wat we hadden, was onze waterlinie en onze moed. Maar helaas was deze waterlinie een strategische stelling uit den tijd van Vauban en Coehoorn, waarmede men een paar eeuwen geleden stand kon houden tegen Condé en Turenne, maar die in onzen tijd ondeugdelijk moest blijken tegen de legers van generaal Keitel. Deze waterlinie was een rattenval, waarin we onszelf opsloten en ons per presenteerblad aanboden aan de Duitsche vliegers. En onze moed? Ja, die was prachtig. De vliegers, de mariniers, de matrozen en vele troependeelen hebben als mannen gevochten. Maar knarsentandend en vloekend in machteloze woede moesten zij ervaren, dat zij tegenover den Duitschen vijand stonden, zooals de Abessiniers indertijd tegenover de Italianen. Door de zuinigheid en het tekort aan Europeesch inzicht van de ontelbare ministeries Colijn en het kabinet De Geer waren hun de wapenen onthouden, die nodig waren om den aanrander te kunnen weerstaan. De brave dorpspolitici in Den Haag, die niet begrepen wat er in de wereld aan den gang was en die niet wilden luisteren naar de dringende adviezen van de verantwoordelijke militairen, hielden de hand op de portemonnaie; daarom moesten we tenslotte na vijf dagen reeds capituleeren.

oOo

De vijf dagen, die over het lot van ons leger beslisten, liggen thans reeds meer dan twee maanden achter ons. Het land ligt onder Duitse bezetting. De vraag is nu in de eerste plaats, welke houding hierbij aangenomen moet worden.

Feitelijk heeft de groote massa van ons volk op deze vraag reeds antwoord gegeven. Zij heeft dit gedaan, door een volstrekte afzijdigheid tegenover den bezetter in acht te nemen. Van links tot rechts heeft men instinctief gevoeld, dat er maar één opvatting mogelijk is, namelijk "geen contact, geen samenwerking met den overweldiger". Het land en de geheele wereld staan voor een reeks van brandende vraagstukken, maar deze

kunnen niet opgelost worden, zoolang niet-Duitsch gebied zich nog in Duitsche macht bevindt. Elke samenwerking met den bezetter, die verder gaat dan het minimum, waartoe het internationale recht verplicht, is heulen met den vijand, is landverraad.

Er zijn intusschen lieden, die niet schromen zich daaraan schuldig te maken. In hoofdzaak zijn dit de N.S.B. en de prostituees.

De N.S.B. was sinds jaar en dag de Duitsche partij hier te lande. Verscheidene harer leden hebben zich voor allerlei soorten van Duitsche spionage ter beschikking gesteld. Zij hielpen Nederlandsche uniformen naar Duitschland te smokkelen en zij poogden in allerlei functies binnen te dringen om de geheimen van staat, leger, vloot en luchtmacht in handen te krijgen. Een paar dagen voor den Duitschen inval verklaarde de leider van de N.S.B., dat hij met gekruiste armen zou toezien, indien Duitschland toe zou slaan. Deze verklaring was kennelijk door Berlijn geïnspiceerd en zij had ten doel, de nerveusiteit hier te lande aan den vooravond van den inval nog te doen toenemen. Een deel zijner aanhang ging nog verder. De schobbers verleenden hand- en spandiensten aan den overweldiger en zij stonden na onze capitulatie met opgegeven hand langs den weg om de zegevierend binnenrukkende veroveraars met heil-geroep, bloemen, vruchten, sigaretten en chocolade te verwelkomen. Toen de heer Mussert na onzen nederlaag weer uit zijn schuilplaats te voorschijn dorst te kruipen, haastte hij zich een vergadering te beleggen, die hij besloot met den strijdkreet van den Duitschen indringer, Heil Hitler! En thans is deze Mussert met zijn kornuiten Rost van Tonningen en Woudenberg bezig in opdracht van zijn Duitsche meesters allerlei Nederlandsche vereenigingen, instellingen en organisaties de tanden uit te trekken en de testikels af te snijden, zoodat zij geen gevaar meer zullen kunnen opleveren voor den bezetter. Met huichelachtige lorrepraatjes trachten deze Duitsche agenten ons volk te paaien, maar de groote massa hier te lande is gelukkig niet zoo afgestompt, dat zij de beteekenis van deze flikflooiërij niet zou inzien.

Dat er een handjevol vrouwen en andere prostituees zijn, die zich afgeven met den overweldiger, is bedroevend, maar niettemin normaal. Het is de gewone gang van zaken in een land, dat bezet wordt door een vreemd leger. Tusschen 1914 en 1918 zag men hetzelfde verschijnsel in België. Na den Duitschen aftocht hebben deze vrouwen de gevolgen van haar gedrag moeten ondergaan. Ook dat is normaal.

Verbijsterend is intusschen de houding, die het grootste deel van de Nederlandsche pers na de capitulatie heeft aangenomen. Met hangende ooren en fleemend kwispelstaartend melden de dagbladredacteuren zich dagelijks bij den een of anderen Duitschen perscommissaris, die hun mededeelt, wat er geschreven moet worden. De besluiten van den vijand, de redevoeringen van de vijandelijke leiders en de portretten van vijandelijke officieren, politici en chefs worden vol eerbied gepubliceerd en commentaren. En dan te bedenken, dat men dit slechts doet uit angst, lafheid en baatzucht. De krantenbezitters, die de gewoonte hadden zich op te werpen als de leiders van de openbare meening, gedragen zich als een kudde bibberende zakenmannetjes, die tot elke concessie aan den indringer bereid zijn, wanneer deze hen slechts in het bezit laat van hun onsmakelijke zaakje. Terwille van het rendement van het in hun ondernemingen gestoken kapitaal verkopen zij onze nationale eer. Als men hun verwijten maakt, weten zij niet anders te doen dan zich te beroepen op hun zakenbelang. Hebben onze jongens, die den strijd tegen den indringer met de wapenen in de hand streden, zich afgevraagd wat er van henzelf, van hun gezinnen en hun zaken terecht zou komen? Zij zetten hun leven op het spel voor de toekomst van land en volk. Maar de krantenbezitters hebben daar blijkbaar niets van geleerd. Het rendement van hun zaakje is blijkbaar hun heiligste ideaal. Men ziet hier, welk een ontzaglijk gevaar er in schuilt dat elk heerschapp, dat over genoeg geld beschikt, een krant kon uitgeven onder de hier te lande bestaande regeling van de vrijheid van drukpers.

ooo

Al deze lieden, die op welke wijze dan ook samenwerken met den bezetter, heulen met den vijand. Zij zullen daarvoor moeten boeten, zoodra het land weer vrij zal zijn.

Want de dag zal komen, dat de Duitsche indringer het land zal moeten verlaten. De dag zal komen, dat het Nederlandsche volk zelf zal uitmaken, hoe het zijn eigen volksleven zal willen inrichten. Het tijdperk der democratie, welks voornaamste kenmerk was dat rijke kooplieden, bankiers en patriciërs het land naar hun hand konden zetten, is voorbij. De tijd

van de Duitsche overheersching, van de zelfmoorden, het landverraad der Duitsche knechten, de leegplundering onzer opslagplaatsen en van het maasregeln onzer bevolking zal eveneens voorbij gaan.

1 Niet buigen, niet bukken, niet samenwerken met den vijand! Moed en vertrouwen! De toekomst is aan een vrij Nederlandsch volk in een vrije volkerengemeenschap. 1

Pieter 't Hoen.

EEN DUIDELIJKE VERKLARING.

De Duitsche legers zijn Nederland binnengevallen met hetzelfde oogmerk als zij zich indertijd op Oostenrijk, Tsjecho-Slowakije, Polen, Denemarken en Noorwegen wierpen. Het Derde Rijk wil van de geheele wereld een Duitsche kolonie maken. Berlijn tracht dit doel steeds zooveel mogelijk te verbergen. Daarom produceert de Duitsche diplomatie bij elken nieuwen aanval van de Duitsche legers allerlei gladde formules en handig samengestelde documenten, die dienen moeten de een of andere plausible verklaring en rechtvaardiging te leveren voor de op touw gezette militaire ondernemingen. Zoo heette het bij den inval in Oostenrijk, dat er een Duitsch broedervolk bevrijd moest worden. In Tsjecho-Slowakije en Polen moest men dringend een einde maken aan de mishandeling van de in die landen wonende Duitschers. Voor den inval in Denemarken en Noorwegen had de Wilhelmstrasse het voorwondsel bedacht, dat de Geallieerden op het punt stonden deze landen te overweldigen. Voor de schending van het Nederlandsche grondgebied heeft men eveneens een rechtvaardiging trachten te construeeren. Wij zouden onze neutraliteit zelf geschonden hebben door stafbesprekingen met België en de Geallieerden te houden. Natuurlijk was het ons recht en zelfs onze plicht geweest om tijdig contact te zoeken met hen, die ons bij den komenden Duitschen aanval zouden moeten helpen, maar daar gaat het nu niet om. Als bewijs voor deze Duitsche "beschuldiging" is onlangs in een der vele Duitsche witboeken van den laatsten tijd een brief afgedrukt, die onze opperbevelhebber, generaal Winkelman, 23 Maart 1940 aan onze militaire attachés te Brussel, Londen en Parijs gezonden zou hebben met de opdracht in overleg te treden inzake samenwerking met het Nederlandsche leger.

Dr. Colijn, wien men in elk geval geen moed kan ontzeggen, wees reeds in De Standaard op de onwaarschijnlijkheid van deze beschuldiging. Hij betoogde, dat stafbesprekingen met België en de Geallieerden in strijd geweest zouden zijn met onze neutraliteitspolitiek. Het antwoord van Berlijn hierop luidde: acht weken schorsing van De Standaard.

Daarop heeft generaal Winkelman zelf over deze zaak de noodige inlichtingen gegeven. Hij heeft dit gedaan door middel van de volgende officiële verklaring:

No. 1697.A.

Verklaring van den Opperbevelhebber van
Land- en Zeemacht.

Naar aanleiding van de mededeeling in Duitsche couranten betreffende een door mij d.d. 23 Maart 1940 opgesteld memorandum aan den Nederlandschen Gezant te Brussel, deel ik het volgende mede:

1. Inderdaad heb ik een dergelijk memorandum doen opstellen en wel voor Harer Majesteits Gezanten te Brussel, Parijs en Londen.
2. Deze stukken waren opgesteld op 23 Maart 1940.
3. Zij waren echter besloten in een gezegelde enveloppe, welke pas mocht worden geopend na ontvangst van een mededeeling van den Minister van Buitenlandsche Zaken, dat Nederland in oorlog was met Duitschland. Voor het tijdstip van openen van de verzegelde enveloppe kon de Gezant uiteraard niet aan den inhoud van het memorandum gevolg geven!
4. Noch door de Nederlandsche Gezanten, noch door vertegenwoordigers van den Opperbevelhebber zijn, voordat Nederland door Duitschland werd overvallen, besprekingen gevoerd met de Belgische, Fransche of Engelsche Regeeringen of met de Generale Staven dier Rijken.
5. Het was echter de plicht van den Opperbevelhebber om de samenwerking met eventueele bondgenooten in geval van uitgebroken krijg - echter alleen intern in Nederlandschen kring - voor te bereiden. In de memoranda voor de belligerente mogendheden waren dan ook nader uitgewerkt de verzoeken om hulp, welke wij voor afweer van een aanval zouden behoeven. Dat beroep op hulp is nimmer geloofchend. (Zie mededeeling Nederlandsche Legatie te Londen, "Het Vaderland" 10 Mei). Deze hulp is echter eerst gevraagd, na het uitbreken van den krijg.
6. Voor de verzekering van de goede samenwerking met eventueele bondgenooten waren vertegenwoordigers aangewezen, die onmiddellijk na het uitbreken van een oorlog zouden vertrekken.
7. Als vertegenwoordiger bij het Belgische Opperbevel was aangewezen en is op 10 Mei te plm. 10 uur dus na uitgebroken oorlog naar Brussel vertrokken de Generaal-Majoor G.B. Northoven van Goor. Voor dien datum heeft deze Generaal-Majoor geen enkel contact - noch te Brussel noch elders - gehad met de Belgische Regeering of de Belgische Legerleiding.

8. Het beste bewijs voor de volkomen correctheid van de houding van den Opperbevelhebber is wel, dat de Generaal-Majoor Northoven van Goor er mede in kennis was gesteld, dat hij ook was aangewezen om het Nederlandsche Opperbevel te vertegenwoordigen bij de Duitse Legerleiding, indien onze neutraliteit door de geallieerden zou worden geschonden.

DE GENERAAL,
Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht

(w.g.) H.G.Winkelman.

Generaal Winkelman, wiens fiere en waardige houding tegenover den vijand een voorbeeld is voor ons geheele volk, heeft het uitgeven van deze verklaring met zijn vrijheid moeten betalen. De Duitschers hebben hem gevankelijk weggevoerd.

De verklaring van den generaal, waarvoor in de aan den vijand onderworpen Nederlandsche pers geen plaats was, behoeft weinig commentaar. Er blijkt nog eens uit:

1o. dat de Duitse voorstelling van zaken volkomen bezijden de waarheid is, omdat het contact met Brussel, Londen en Parijs pas opgenomen werd, nadat de Duitse legers ons land binnengevallen waren;

2o. dat onze regeering tot het laatst toe volhard heeft in haar neutraliteitsillussies.

- - - - -